

Giuseppina Manin, 10.10.2011, Eventi, Italia

«МОЯТ ДОН ЖУАН? ЕДИН СТИХИЕН И ЖЕСТОК БОГ»

В смел прочит на класиката авторът пресъздава развратника на Молиер.

Морфов: „Вътре има Брехт, Моцарт и рок”

Непокаян прелъстител, богохулен провокатор, рушител на реда, присмиващ се на свещеното, сквернящ смъртта, насилник и убиец... Жени и девойки, всичко това е Дон Жуан. И още много. За Севилския *измамник* има какво да се прочете и чуе – от Тирсо де Молина до Голдони, от Пушкин до Молиер, от Бранкати до Сарاماгу. Моцарт и Да Понте са написали едни от най-хубавите си творби за него, а Киркегор му е посветил подробно есе. Киното също не остава назад с филми като този на Лоузи със страховития Руджеро Раймонди, игривият приключенец на Ерол Флин и Дон Жуан на Саура... Недокоснат от времето и способен да се прероди във всяка епоха, митът за Дон Жуан претърпява удивително възкресение в спектакъла на Александър Морфов.

Като режисьор с визия отвъд предела, той без скрупули представя своята редакция на класиците - от Шекспир до Сервантес и Жари, – но не е заредил театралния си герой с очакваната алчност. За да не засегне никого, той създава един нов Дон Жуан, който vyplътява всички преди него. И дръзко ги задминава. „Тук има много от Молиер, но също и от Брехт. Има Лоренцо да Понте и Кристиан Дитрих Грабе, автор на единствената творба за отношенията между Дон Жуан и Фауст,” обяснява българският режисьор, който от години работи в известни театри в Санкт Петербург. „От всичко това се появява един далеч по-многопластов образ на измамника, а този на непоправимия колекционер на фусты, е само повърхността. Най-очарователното е друго: преди всичко Дон Жуан е философ, който притежава решителността да преодолява граници – човешки, морални, социални, религиозни. Не е обвързан с никого, никому нищо не дължи – съвършеният пример за един напълно свободен човек.” Достатъчно свободен да пренебрегне всичко, свободен да стъпче всеки предразсъдък или чувство, застанало на пътя на желанията му. „Това е триумфът

на независимостта и естетиката, които граничат с жестокостта. Той е безмилостен Бог.”

Спектакълът започва с музиката на Моцарт. „Първата сцена е като в операта – насилието над Дона Анна и убийството на Командира. Всичко обаче е представено с ирония – преди всичко, за да се въведе *измамникът*.” Ще видите Дон Жуан и неговия слуга Сганарел да се изправят срещу много препятствия, но винаги с игрив привкус и жесток присмех. Ще видите как конете се превръщат във велосипеди; страстна корида, в която един развратник е в ролята на матадор, а жената – в ролята на бика; статуята на Командира, цялата в бял чаршаф, под който се движат ръце...

Трагичен и гротесков танц в завладяващия и пищен дух на руския театър. Нищо не може да спре тайфуна Дон Жуан. „Това е неговата трагедия. Жаждата му за знание и завоевания не му дават миг покой. Дон Жуан е от хората, които искат да променят целия свят. Това огромно начинание не ти позволява нито да почиваш, нито да се спираш пред бариери.”

А Сганарел? „Той е пълната противоположност. Някой, който разчита на някого, на заплатата, на добрината на своя господар. Сганарел – това сме всички ние.” Подобно на Дон Кихот и Санчо Панса, които също са оживели в спектакъл на Морфов. „Това е същият дуализъм – утопията и практичността. Човекът, който умира заради идеите си, и човекът, който умира от глад. В крайна сметка всички сме по малко от едното и по малко от другото. С мен поне е така.”

Толкова особен театър предполага и особени отношения с актьорите. **„Методът ми на работа се основава на импровизация. Започвам като пред бял лист и провокирам, вдъхновявам тяхното въображение, за да превърна и тях в автори. Дълго време изглежда като забавление в свободно време: прекарваме време заедно, говорим си, ходим на кино, на изложби... Докато в един момент се качим на сцена. И всичко започва.** Моите актьори са моето семейство, не мога да живея без тях. Те знаят всичко за мен, аз също познавам проблемите и страстите на всеки един. Те са мои приятели, а аз не мога да работя без приятели.”

Какво място заема музиката в спектаклите му? „Основно. Не започвайте работа, ако не сте сигурни в правилната музика за спектакъла. В този „Дон Жуан” е Моцарт, но също и полският композитор Горецки с „Тъжните песни” от третата му симфония. Има рок, но също и популярни песни, корсикански, сицилиански. Много харесвам корсиканския език, звученето му напомня балканската музика.”

Това е първият път, в който негов спектакъл се играе в театър Пиколо. „Много се вълнувам. Възхищавам се на Стрелер. Много харесах „Вишнева градина” и „Бурята”.”

А какво мислите за Италия? „Дълго време се смятах за италианец, в чужбина често ме мислят за ваш сънародник. С времето успях да убедя и себе си. Харесва ми идеята, че с „Дон Жуан” идвам в държава, която се управлява от човек, който се има за

такъв, докато всъщност е просто един беден Сганарел, който никога не може да стане Дон Жуан.”

Момент от „Дон Жуан” на сцената на театър
Студио на 14 и 15 октомври

Режисьорът
от български
произход
Александър
Морфов, 50 г.